

ادامه از صفحه اول

سلوک رمضان

رسول خدا(ص) می‌فرمایند: «گرسنگی را تحمل کنید و بر بدن‌های خود سخت بگیرید، شاید دل‌های شما جمال خداوند متعال را مشاهده کند» (المرقیات فصل نهم). همچنین پیامبر مهر آغاز سلوک را معرفی کرده است «برای هر چیزی دری است و در عبادات، روزه است» (المحجه البیضاء، ج ۲). در متون اسلامی کم‌خوری و کم‌گویی به‌عنوان دو نتیجه روزه معرفی شده‌اند، نتیجه‌ای که حکمت را برای شخص به ارمغان می‌آورد و حکمت، یقین را».

زمانی‌که به بندهای بر یقین رسید، ترسی ندارد که روزگار را چگونه سپری کند؛ در آسانی یا سختی و این مقام انسان‌های خشنود است و هرکس براساس رضایت خداوند رفتار کند سه خصلت را به او می‌دهد: ۱-شکری که با نادانی همراه نباشد، ۲- یادی که با فراموشی همراه نباشد، ۳- عشقی که دوستی‌مرا بر دوستی مخلوقاتم ترجیح دهد» همان ص ۲۰۶. مرحوم میرزااجاد آقای تبریزی در المرقات، صفای دل، فروتنی، شکسته‌شدن شهوت و نیروهایی که باعث ارتکاب گناهان- گناهان بزرگ - می‌شود، آمادگی برای انجام عبادت از چند جهت و قادربودن بر انجام انفاق و کمک‌های مالی را نتایج نام برده است که از حکمت گرسنگی به دست می‌آید. روح تمام تعلیمات بزرگان کنترل کامل دهان است هم در خوردن و هم در حرف‌زدن.

با توجه به نتایج مهم روزه، عارفان مسلمان برای آن مرحله‌ای را نام برده‌اند«۱-روزه عام: این روزه تنها با اسماک که از مصلطات روزه حاصل می‌شود و فقها در کتاب توضیح‌المسائل در این رابطه بحث مفصل کرده‌اند، ۲- روزه خاص: این روزه با انجام اموری که در روزه عام گفته شده به اضافه جلوگیری اعضای بدن از مخالفت با حضرت حق تحقق پیدا می‌کند، ۳- روزه اخص: این روزه با خودداری از امور حلال یا حرامی که انسان را از یاد خدا باز دارد، حاصل می‌شود»المراجعات. با در نظرگرفتن اهمیت و برکات روزه است که رمز نگاه ویژه خداوند به ماه مبارک رمضان را درک می‌کنیم؛ ماهی که حتی خواب آن باعث قرب الهی می‌شود و در رسیدن انسان به مراحل کمال تأثیر دارد. حتی خداوند آن را ماه خود خوانده و خودش را نتیجه و پاداش آن قرار داده است. پیامبر مهر و محبت (ص) می‌فرمایند: «خداوند متعال می‌فرماید برای هر عمل انسان ثوابی است که آن را ۱۰ برابر تا ۷۰۰ برابر قرار می‌دهم، الا روزه که ثواب آن خودم هستم» (المحجه البیضاء، ج ۲). امیدوارم از تمام فرصت‌های ماه مبارک رمضان خصوصا سحرها و دعاهای ذکرشده در آن استفاده کنیم.

مصادره مناسبت‌های ملی

موارد کمی نبوده است که خانواده و بستگان بسیاری از شهدای طراز اول، اختلافات عمیقی با تندروها داشته‌اند. فارغ از اینکه اگر شهدایی که دو روز قبل، از میان ما بدرقه شدند، امروز بین ما حضور داشتند در کدام خط و طیف سیاسی قرار می‌گرفتند و آیا آن‌گونه‌که تندروها وانمود می‌کنند نزدیک به آنها می‌شدند یا نه، واقعیت این است که مصادره شهدا و مناسبت‌های ملی، ظلمی است که هم به شهدا و هم به این مناسبت‌های می‌رود. این رفتار جریانبات سیاسی، در مصادره چنین شخصیت‌هایی باعث می‌شود برای نسل‌های جوان‌تر و به‌ویژه آنها که تعلق خاطری هم به تندروها ندارند، تصور غلطی شکل بگیرد که اگر آن شهدا امروز بودند در خط تندروها قرار می‌گرفتند، درحالی‌که واقعیت غیر از این است. مشابه همین رفتار دو روز قبل از سوی سخنرانان و برخی شعراءهنگدان، که از روی عمد شعارهایی می‌دادند، به چشم می‌خورد.

تلاش‌های گسترده‌ای از سوی برگزارکنندگان مراسم تشییع غواصان شهید صورت گرفت تا این‌گونه نشان داده شود که آن جمعیت انبوه، برای تأیید و رونق مذاکرات هسته‌ای، و در اعتراض به سیاست خارجی دولت روحانی آمده‌اند. تلاش زیادی از سوی برگزارکنندگان صورت گرفت تا عنوان شود راه شهدای غواص، مخالف راه مذاکرات هسته‌ای است و آن غواصان اگر امروز حاضر بودند، به مخالفان تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای می‌پیوستند، درحالی‌که تاآنجاکه به مذاکرات هسته‌ای مربوط می‌شود، مردم ایران در ۲۴ خرداد ۹۲، نظر خود را با رای به آقای روحانی بیان کردند.

درعین‌حال، اگر تردیدی است که نظر اکثریت مردم درباره مذاکرات هسته‌ای چیست، تندروها می‌توانند به‌جای بهره‌گیری از این دست مراسم‌های متعلق به همه مردم، دو کار انجام دهند: نخست می‌توان یک نظرسنجی ساده انجام داد و از طریق آن فهمید چه درصدی از مردم مخالف و در مقابل، چه درصدی موافق روند مذاکرات هسته‌ای هستند؟ درعین‌حال، اگر مخالفان دولت یازدهم واقعاً فکر می‌کنند، آن جمعیت برای مخالفت با تیم مذاکره‌کننده آقای دکتر ظریف آمده بودند، می‌توان به طرفداران مذاکرات هسته‌ای هم این امکان را داد با تجمع در منطقه‌ای بیرون از تهران، نظر خود را ابراز کنند.

توافق مذاکرات پیش‌خور شد

منابع ارزی می‌شود. وقتی اقتصاد ایران ثروت تولید نمی‌کند، بورس آن به این‌روز می‌افتد. با فرض توافق در تابستان، به‌دلیل بهبود مناسبات جهانی، شرایط اقتصادی مقداری بهتر می‌شود، اما در طرح موضوع جذب سرمایه‌گذاری افران روا نیست، در ۹ ماهه

سعید لیلان

کارشناس

در بهترین حالت تا پایان سال ۹۵ حجم تولید اقتصادی به اندازه سال ۹۰ می‌رسد، فساد مالی در کشور، بخشی از نتایج مثبت اقتصادی توافق هسته‌ای را از بین می‌برد، چطور می‌شود طی دوسال اخیر نقدینگی رشد کرده باشد، ولی قیمت ارز کاهشی باشد؟ این نشان از پیش‌خورشدن توافق در مذاکرات دارد و قیمت ارز بیش از این می‌آزد. توافق، بر بازار مسکن بی‌اثر است. توافق هسته‌ای خطر ورود هیجانی ارز به کشور را در پی دارد که باز تبدیل ارز به ریال و سرکوبی نرخ ارز را در پی دارد نه کنترل قیمت. حال‌روزر اقتصاد ایران در اثر مجموعه تحولاتی است که در سال‌های اخیر به‌ویژه در ۱۰ سال گذشته به وقوع پیوسته است. توجه به سه چالش اجتماعی، سیاسی و امنیت منطقه در دوران بعد از توافق ضروری است. این موضوع باعث شکل‌گیری جریان‌هایی بعد از توافق احتمالی خواهد شد. بنابراین در صورت توافق، فشار از طبقات پایین با تمام قوا حرکت خواهد کرد و مطالبات گروه‌ها و اقشار مختلف آغاز شده و در غیاب دو اهرم به‌حاشیه‌رانده‌شده نهاده‌ا و قوانین خود را تحمیل خواهند کرد. انتخابات مجلس در اسفند ۹۴ بسیار مهم و حتی بااهمیت‌تر از انتخابات مجلس خبرگان خواهد بود و طی آن گرایش به خرید رای منجر به طرح‌های راه‌گرانه ناشی از آزادشدن

منبع: فارس

اقتصاد

عبدۀ: کاهش قیمت ارز به‌نفع اقتصاد نیست

حسین عبادت‌تبریزی عضو شورای‌عالی بورس

با نگاهی به قیمت واقعی، مشخص می‌شود شاید بازار اشتباه نکرده و شاخص فعلی نسبت به سال ۸۳ پایین‌تر بوده و فقط به‌دلیل روی‌کارآمدن دولت یازدهم، تصورات عجیبی از شاخص وجود داشت که منجر به افزایش آن شد. اما باید دید که چه اتفاقاتی این تغییر بورس را در سال‌های ۹۴ و ۹۵ متأثر خواهند کرد؟ بعد از توافق، ارز به‌سرعت تک‌نرخی می‌شود، اما کاهش نمی‌یابد. حتی ممکن است افزایش یابد، چون کاهش قیمت ارز به‌نفع اقتصاد نیست. اصولا بازار سرمایه نباید رقیبی داشته باشد و همه ما علاقه‌مندیم سرمایه‌ها به سمت دارایی‌های فیزیکی حرکت نکنند. پس‌اندازهای مردمی به‌جز بازارهای پول و سرمایه، گزینه سرمایه‌گذاری دیگری ندارند. رشد مثبت اقتصادی هم‌اکنون تا پایان سال به سمت صفر میل می‌کند. سال ۹۴ یکی از سخت‌ترین سال‌های اقتصادی تاریخ کشور است و نتیجه توافق مذاکرات در سال ۹۴ تنها تأثیر انتظاری بر بازارها دارد. ارزش ذاتی ارز بالاتر از این قیمت‌هاست و کاهش فعلی قیمت به خاطر کاهش سفته‌بازی است. نقدینگی از سال ۸۳ تا الان ۱۲ برابر شده است در نتیجه شاخص بورس تا ۱۵۰ هزارواحد باید رشد می‌کرد. درعین‌حال با توجه به کاهش ۳۰ درصدی رشد اقتصادی، شاخص باید

مثبت‌بودن رشد اقتصادی در ۴ فصل پیاپی

بانک مرکزی: رشد اقتصادی ۳ درصد شد

بهمنی

است که تولید محصولات زراعی و باغی در سال ۱۳۹۳ نسبت‌به سال قبل، به‌ترتیب ۸٫۱ و ۱٫۵ درصد و تولید محصولات اصلی دامی ۴٫۹ درصد افزایش داشته است. از سویی براساس برآوردهای اولیه، ارزش‌افزوده گروه نفت در سال ۱۳۹۳ به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳ به میزان ۲۰۸۱۹۰ میلیارد ریال برآورد شد که گویای رشد ۴۰٫۸ درصدی نسبت‌به سال قبل است. افزایش و تولید صادرات نفت خام، تولید و صادرات میعانات گازی و گاز طبیعی، ازجمله علل اصلی افزایش ارزش‌افزوده این‌گروه در دوره بررسی‌شده، بوده است.

رشد اقتصادی ۳ درصدی حاصل از تکانه‌های نفتی و وحید شقاقیشهری، عضو بنیاد نخبگان
رشد اقتصادی ایران و در واقع تولید ملی از چهار زیربخش شامل گروه‌های نفت و انرژی، کشاورزی، صنایع و معادن و خدمات حاصل می‌شود. ایران در زمانی که رشد اقتصادی منفی ۶٫۸ درصد را تجربه کرده بود، نیز رشد کشاورزی و خدمات مثبت بود، اما بخش نفت و انرژی منفی ۳٫۸ درصد و صنایع و معادن منفی ۱۳٫۷ درصد بود. این رخداد نشان‌دهنده این است که گروه نفت و انرژی به سبب ماهیت آن و صنایع و معادن، بسیار تحت تأثیر نفت قرار دارند. از آنجا که اساس اقتصاد ایران مبتنی بر نفت است، وقتی بخش نفت مقداری تحریم را تجربه کرد و صادرات نفتی کشور از دومیلیون و ۴۰۰ بشکه در روز به یک میلیون بشکه تقلیل یافت، بخش صنایع و معادن و گروه نفت تأثیر منفی بسیار بالایی را متحمل شدند. در این میان، با روی‌کارآمدن دولت یازدهم، آغاز مذاکرات هسته‌ای برای ازمیان‌بردشتن تحریم‌ها، دولت توانست از عمیق‌ترشدن تحریم‌ها بکاهد و رشد بسیار کمی در گروه نفت ایجاد کند که این مساله نیز تأثیر خود را روی رشد اقتصادی گذاشت، با این تفاسیر، رشد اقتصادی ۳ درصد برای سال ۹۳، معقول و منطقی محسوب می‌شود، اما باید در نظر داشت اقتصاد ایران هنوز در رکود به سر می‌برد و رشد ۳ درصدی نیز رشد بالایی نیست. آنچه در تحلیل رشد اقتصادی یک کشور مهم است، رشد متوازن و پایدار در میان‌مدت است که با آمارهای سالانه به دست نمی‌آید. از سویی با برداشته‌شدن تحریم‌ها و بازگشت

صادرات ایران به میزان دومیلیون و ۴۰۰ بشکه در روز، می‌توان رشد ۱۴۰ درصدی را برای اقتصاد ایران انتظار داشت، اما نیاز به یادآوری است که این رشد‌ها مقطعی بوده و حاصل تکانه‌های مقداری و قیمتی نفت است. اگر به گذشته نیز نگاهی داشته باشیم مشاهده خواهیم کرد بالاترین میزان رشد اقتصادی مربوط به سال ۱۳۶۹ بود که در آن سال، این شاخص به حدود ۱۹٫۶۱ درصد رسید، اما هرگز این رشد تکرار نشد که خود گواهی بر گذرابودن رشد‌های حاصل از تکانه‌های نفتی است، بنابراین مسئولان نباید از افزایش مقطعی رشد اقتصادی در کوتاه‌مدت برای ارزیابی‌های خود بهره‌گیری کنند و باید بر ایجاد رونق در اقتصاد و خروج از رکود تمرکز داشته باشند؛ چراکه به رشد‌های بسیار بالا یا بسیار پایین در علم اقتصاد، داده گم‌شده یا همان داده پرت گفته می‌شود که محقق را به واقعیت هدایت نمی‌کند. در یک ارزیابی کلی، باید گفت برای ایجاد پایداری در رشد اقتصادی باید چند عامل مهم را در نظر گرفت. نخست آنکه دولت‌ها باید اصلاحات ساختاری و نهاده‌ی را در نظر داشته باشند. دوم، تمرکز دولت‌ها بر اقتصاد دانش‌بنیان با ارزش افزوده بالا و در مرحله سوم استفاده از فرصت‌های نیروهای جوان و تحصیل‌کرده در بهره‌گیری از تولیدات و صادرات غیرنفتی مبتنی بر مزیت نسبی حائز اهمیت هستند. در غیراین صورت هرگونه رشد اقتصادی در کشور دوام نخواهد یافت.

رشد اقتصادی ۳ درصدی دستاوردی برای دولت نیست محمدقلی یوسفی، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی
طبق آخرین آمار از سوی بانک مرکزی، رشد اقتصادی سه درصدی برای سال گذشته اعلام شده است، اما باید گفت این رشد حتی اگر وجود داشته باشد نیز چیزی را نشان نمی‌دهد، چراکه رفاه و پیشرفت اقتصادی منتج از آن حاصل نشده است. روناق می‌توان گفت اصلاحات ساختاری، سیاسی و اجتماعی در کشور به‌وجود نیامده که بتواند این رشد را مورد تأیید قرار دهد. به عقیده من، هر نوع رشد در اقتصاد باید به افزایش کارایی، بهره‌وری و ایجاد اشتغال در کشور برسد تا بتوان آن را دارای اهمیت

وقتی این رشد اقتصادی هیچ‌یک از این ویژگی‌ها را ندارد، اهمیت آن زیر سؤال می‌رود، چراکه هر کشوری در هر مقطعی هم که باید رشد را تجربه می‌کند، اما میزان و نتایج آن باید مدنظر قرار گیرد. از سویی باید بررسی کرد که چه شاخص‌هایی برای تبیین رشد اقتصادی در نظر گرفته شده است. به سبب زمانی که تأثیری روی زندگی مردم دارد. رشد زمانی معنادار است که با افزایش تولیدات صنعتی و کشاورزی، رفاه بیشتر و اشتغال همراه باشد. در غیراین‌صورت به‌راحتی می‌توان مشاهده کرد که رشد اقتصادی از طریق تزریق پول یا صادرات نفت یا فعالیت‌های غیرمولد، ایجاد شده باشد که کمکی به تقویت اقتصادی کشور نخواهد کرد. این نکته را نیز نباید فراموش کرد که حتی اگر تحریم‌ها برداشته شود، اقتصاد ایران رشد را تجربه می‌کند، زیرا در تعریف تغییر در ارزش پول، کالا و خدمات داخلی در یک دوره معین (یک‌ساله) رشد را ایجاد می‌کند، اما این رشد با توجه به نتایجی که ایجاد نکرده است، دستاوردی برای دولت محسوب نمی‌شود.

شاخص رشد اقتصادی بر مبنای گزارش IMF					
سال	رشد اقتصادی	سال	رشد اقتصادی	سال	رشد اقتصادی
۱۳۸۲	۷٫۱۸	۱۳۸۳	۴٫۲۵	۱۳۷۱	۷٫۸۹
۱۳۸۳	۵۰٫۸	۱۳۸۳	-۱٫۵۸	۱۳۷۲	۱۴۴۰
۱۳۸۴	۴٫۶۷	۱۳۸۴	-۰٫۳۵	۱۳۷۳	۱۰۳۰
۱۳۸۵	۵٫۸۵	۱۳۸۵	۲٫۶۵	۱۳۷۴	۳۳۳
۱۳۸۶	۷٫۸۳	۱۳۸۶	۷٫۱۰	۱۳۷۵	۴٫۱۹
۱۳۸۷	۲۳۰	۱۳۸۷	۳۳۹	۱۳۷۶	-۹۳۵
۱۳۸۸	۲	۱۳۸۸	۲٫۷۴	۱۳۷۷	-۲٫۱۸
۱۳۸۹	۲۵	۱۳۸۹	۱٫۹۳	۱۳۷۸	-۱۶۰۶
۱۳۹۰	۳۲	۱۳۹۰	۵٫۱۴	۱۳۷۹	۶٫۲۰
۱۳۹۱	-۵۸	۱۳۹۱	۳٫۶۷	۱۳۸۰	۱۹۰۶۱
۱۳۹۲	-۱٫۹	۱۳۹۲	۷٫۴۶	۱۳۸۱	۱۲۵۹۹

بازار

شايعه داغ، بورس را گرم کرد

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۶۳۵۵۹٫۷	۱۰۰۰۰٫۸
۳۰ شرکت بزرگ	۲۹۱۰	۵۸
آزادشاور	۷۲۶۵۹۰٫۸	۱۳۲۱٫۴
شاخص قیمت	۲۶۴۶۱٫۶	۴۱۶۵
شاخص کل (هم‌وزن)	۹۸۰۲٫۹	۱۱۴٫۹
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۸۶۳۰٫۸	۱۰۱٫۱

● **شرق:** بازار سرمایه تحت‌تأثیر اعلام نتایج مذاکرات هسته‌ای، دامنه نوسانات بیشتری را تجربه می‌کند. بر این اساس شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران، دیروز در پایان معاملات آخرین روز کاری هفته هزار واحد افزایش یافت و در نقطه ۶۳هزارو ۵۵۹ واحد ایستاد. فراز مسافری‌راد، تحلیلگر بازار سرمایه در این رابطه به «شرق» گفت: با قرارگرفتن در آستانه اعلام نتایج مذاکرات، هر شايعه‌ای بازار را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد. در این میان شايعه مربوط به پایان مذاکرات و نتیجه مثبت آن و اعزام نمایندگان رهبری به وین سبب شد تا شاخص هزار واحد رشد کند.

طلا در انتظار بیانیه فدرال‌رزرو

طلاو سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۰۳۰۰۰	↓
طرح قدیم	۹۰۲۰۰۰	↓
نیم	۴۵۷۰۰۰	↓
ربع	۲۴۹۰۰۰	↓
گرمی	۱۶۹۰۰۰	↓
گرم ۱۸ عیار	۹۲۲۵۰	↑
اونس+ (دلار)	۱۱۷۹	-

● **شرق:** قیمت اونس طلا در بازارهای جهانی نوسانی نداشت. قیمت اونس هم‌زمان با بسته‌شدن بازار طلا در تهران همانی بود که روز سه‌شنبه هم با آن بسته شد. بااین‌حال، سکه و طلا در بازار آزاد تهران با کاهش قیمت همراه شدند و این افت به‌دلیل کاهش قیمت دلار در بازار رخ داد. مصطفی می‌گوید: هر سکه طرح جدید با نرخ حدود ۹۰۷ هزار تومان، معاملات خود را آغاز کرد و تا ۹۰۸هزارو ۵۰۰ تومان هم بالا رفت، اما در آخر وقت بازار تهران تا ۹۰۳ هزار تومان پایین آمد. طلا در روزهای آینده با نوسان‌های شدیدی همراه خواهد شد، زیرا بیانیه پایانی نشست دوروزه فدرال‌رزرو آمریکا در روز چهارشنبه منتشر شد.

اخبار خوش مذاکرات به بازار ارز نرسید

ارز	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۲۷۸	↓
یورو	۳۶۹۵	↑
پوند	۵۱۰۰	↑
درهم	۸۹۲	-

● **شرق:** با آنکه اخبار خوش هسته‌ای واکنش مثبت بازار سرمایه را برانگیخت، اما بازارهای سکه و ارز چنین واکنشی نشان ندادند. این را مصطفی قدرتی، معامله‌گر ارز و سکه، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: دیروز هر دلار آمریکا به قیمت سه‌هزارو ۲۹۰ تومان فروخته شد که نسبت‌به قیمت آخر وقت بازار سه‌شنبه بالا بود، اما در معاملات بعدی، این نرخ شکسته شد و قیمت هر دلار در بازار آزاد تا سه‌هزارو ۲۷۸ تومان پایین آمد. برخلاف دلار، سایر ارزها بر موج صعود سوار شدند، اما تقویت قیمت آنها چندان چشمگیر نبود.

ادامه از صفحه اول

دکتر علی شریعتی و سر عقل آمدن سرمایه‌داری

بعلاوه، ارزش‌سنجی انسان را براساس منفعت‌طلبی او لحاظ می‌کند؛ چیزی که انسان‌ها را در یک رقابت دائمی به سمت سه عامل قیمت، کثرت و تنوع محصول می‌کناند. دلایل‌بازی از طریق بانک، اعتبارات و سفته‌بازی، زمینه‌ساز بروزواری کمپروادر در کشورهای تحت ستم شده است که به اسسم رشد صنعتی و آی‌تی‌ی و ارزش‌افزوده در بورژوازی مدرن، کشاورزی و تولید خودشان را فراموش کنند. سرمایه‌داری امروز، پول را جانشین خدا، تولید را جانشین توحید، اقتصاد را جانشین عشق، قدرت را به جای حقیقت و لذت را به جای کمال، سلطه بر طبیعت را به جای تسلط بر خویش؛ قانون جنگلی که وارث هزاران سال فرهنگ، قانون و حقوق می‌شود و رابطه‌ها، رابطه گرگان و سگانی که هر مرداری هجوم برده‌اند و این بر آن مخلب می‌کشد و این بر آن منقار می‌زند. پس از آن زندگی‌کردن برای مصرف، قربانی‌کردن آسایش برای ساختن و خریدن وسایل آسایش و در نهایت انسان پرستنده می‌ماند. انسانی که نه دیگر چون گذشته پرستنده کمال، ارزش، زیبایی‌ها، خیر، بینایی، آفرینندگی، جود، بلکه پرستنده یک چیز: سرمایه، و آگاه از اینکه آدمی اکنون بنده پول می‌شود و دیوانه لذت و مصرف این یعنی مسخ فطرت، بندگی و جنون در بست‌ترین و ننگین‌ترین شکلش. یاد شریعتی برای خردمندان امروز همیشه گرانی باد.